

นำฝน พัฒนาวีภากร 2555: การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณผลผลิตข้าวสังข์หยดของเกษตรกรใน
จังหวัดพัทลุง ปรินญาวิทยาสาตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) สาขาส่งเสริมการเกษตร ภาควิชา
ส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์พิชัย ทองดีเลิศ, ค.ศ. 122 หน้า

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม
และปัจจัยด้านการผลิตของเกษตรกร 2) ปริมาณผลผลิตข้าวสังข์หยดของเกษตรกร 3) การเปรียบเทียบปัจจัย
พื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยด้านการผลิตที่มีผลต่อปริมาณผลผลิตข้าวสังข์หยด
ของเกษตรกร 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะการผลิตข้าวสังข์หยดของเกษตรกร กลุ่มตัวอย่าง คือ เกษตรกรที่ผลิต
ข้าวพันธุ์สังข์หยด ปีการเพาะปลูก 53/54 ในอำเภอบางแก้ว อำเภอป่าบอน และอำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
จำนวน 248 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ และการสุ่มตัวอย่างแบบผกผัน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล คือ แบบ
สัมภาษณ์ สถิติวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การทดสอบสมมติฐานใช้ค่า t-test และ F-test

ผลการศึกษาพบว่า 1) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 56.53 ปี มีการศึกษาระดับ
ประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ระหว่าง 4-5 คน มีประสบการณ์ในการผลิตข้าวเฉลี่ย 12.11 ปี
ส่วนใหญ่มีจำนวนแรงงานที่ใช้ในการผลิตข้าว 2 คน มีขนาดพื้นที่ปลูกข้าวอยู่ระหว่าง 1-10 ไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่
ใช้น้ำฝนในการผลิตข้าว ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวจากที่เก็บไว้เอง ใช้แหล่งเงินทุนผลิตข้าวของตนเอง มีเป้าหมาย
การผลิตข้าวทั้งเพื่อบริโภคภายในครัวเรือนและจำหน่าย เกษตรกรมีการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มสถาบันเกษตรกร
2 กลุ่ม ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับข้าวสังข์หยดจาก 2 แหล่ง ใช้วิธีการผลิตข้าวแบบหว่านน้ำตาม มีการใส่ปุ๋ยเคมี
มีการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวโดยไม่ใช้สารเคมี ไม่มีการควบคุมวัชพืช และมีการเก็บเกี่ยวข้าวโดยใช้เครื่องจักร
2) เกษตรกรส่วนใหญ่ได้ปริมาณผลผลิตข้าวสังข์หยด 350.00-383.33 กิโลกรัมต่อไร่ และได้ปริมาณผลผลิตข้าว
สังข์หยดเฉลี่ย 378.89 กิโลกรัมต่อไร่ 3) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุ วิธีการผลิตข้าว มีผลต่อปริมาณ
ผลผลิตข้าวสังข์หยดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ระดับการศึกษา แหล่งน้ำที่ใช้ผลิตข้าว แหล่ง
เมล็ดพันธุ์ที่ใช้ผลิตข้าว การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับข้าวสังข์หยด วิธีการผลิตข้าว และการควบคุมวัชพืชข้าวมี
ผลต่อปริมาณผลผลิตข้าวสังข์หยดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 4) ปัญหาที่พบมากของเกษตรกร
ผู้ผลิตข้าวสังข์หยด คือ การระบาดของแมลงศัตรูข้าว การระบาดของของสัตว์ศัตรูข้าว และน้ำท่วม